

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-4-226 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 09-59/1450-382
Karar Tarihi : 16.12.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı
KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat
ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Hale GÜNDÜZ, Zeynep ŞENGÖREN

C. ŞİKÂYET EDEN : Nayan Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şti.
Dumlupınar Mh. Yzb. Agah Cd. Dişbudak İş Merkezi No:3
Afyonkarahisar

20

D. ŞİKÂYET EDİLEN: Budan Şirketler Grubu
Afyonkarahisar-İzmir Karayolu Üzeri 5. Km Afyonkarahisar

E.DOSYA KONUSU: Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. (Ford)'nin Afyonkarahisar'daki yetkili servis ve bayiliğini yürüten ve aynı zamanda sigortacılık alanında faaliyet gösteren Budan Şirketler Grubu (Budan Grubu)'nun Ford marka araçlar için kendisinden sigorta yaptıran müşterilere Ford Budan yetkili servisinde geçerli olmak üzere 300 TL'lik indirim kuponu verdiği ve bunun sigortacılık faaliyeti ile uğraşan diğer teşebbüsleri zarara uğrattığı iddiası.

30

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikâyet başvurusunda; Ford yetkili servisi olan Budan Grubu'nun bağlı şirketi Budan Sigorta Aracılık Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti. (Budan Sigorta)'nin Ford marka araç sahiplerine kaskolarını kendisinden yaptırmaları durumunda 300 TL değerinde bir adet periyodik bakım kuponu verdiği, müşterilerin bu nedenle Budan Sigorta'yı tercih ettikleri ve şikâyetçinin bu uygulama ile rekabet edememesi sebebiyle müşteri kaybettiği belirtilmiştir.

40

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 30.9.2009 tarih ve 7041 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 23.10.2009 tarih ve 2009-4-226/İİ-09-ZŞ sayılı İlk İnceleme Raporu, 28.10.2009 tarih ve 09-49 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığı belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 09-49/1218-M sayı ile karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 9.12.2009 tarih ve 2009-4-226/ÖA-09-HG sayılı Öneri Raporu 10.12.2009 tarih ve REK.0.08.00.00-110/432 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-59 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da, Budan Grubu hakkında 4054 sayılı Kanun kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikâyetin reddedilmesi gerektiği görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

İncelemeye konu dosyada gerek ürün gerekse coğrafi açıdan yapılabilecek alternatif pazar tanımları rekabetçi endişeler yaratmadığından pazar tanımı yapılmamıştır.

60

I.2. Tespitler ve Değerlendirme

Şikâyet dilekçesinde yer alan bilgilere göre, Budan Grubu Afyon ili sınırları içinde faaliyet göstermekte olup, Grup tarafından Ford marka araçların satışı, bakım ve onarımı, yedek parça dağıtıcılığı ve sigorta aracılık hizmetleri verilmektedir. Budan Grubu'nun bağlı şirketi Budan Sigorta, Ford marka araçların sigorta hizmetlerini kendilerinden yaptıran müşterilere, söz konusu araçların bir periyodik bakımını, Budan Grubu bünyesindeki Ford Budan Yetkili Servisi'nde ücretsiz yaptırmalarına imkân tanıyan hediye kuponu vermektedir. Söz konusu hediye kuponu sadece Ford marka araçların, bir adet periyodik bakımıyla sınırlıdır ve ekstradan çıkacak yedek parça ve işçilik hizmetlerini kapsamamaktadır. Şikâyet dilekçesinde rayiç bedeli 300 TL olan hediye kuponunun kasko hizmeti için 300 TL indirim niteliğinde olduğu, dolayısıyla kasko hizmetinin fiyatında önemli bir indirim yapılmış gibi etki doğurduğu ileri sürülmektedir. Şikâyetçi söz konusu uygulamanın, müşterilerin Ford marka araç sigortası tercihlerini etkilediğini ve Afyon ili sınırları içinde faaliyet gösteren diğer sigorta acentelerinin rekabet etmelerini güçleştirdiğini ileri sürmektedir.

70

Budan Sigorta'nın bir periyodik bakım için geçerli hediye kuponu uygulamasının, Ford marka araçların kasko satışını artırmak amacıyla yapılan bir kampanya niteliğinde olduğu değerlendirilmekle birlikte, söz konusu hediye kuponu, araçlarının periyodik bakımını yaptıran müşteriler için hizmet fiyatında indirim gibi etki doğuracaktır. Bu nedenle, indirimlerin, yol açabileceği rekabetçi olmayan sonuçlar bakımından irdelenmesi gerekmektedir.

80

İndirimler ticari hayatta sıkça karşılaşılan ve mal/hizmet sağlayıcılarının tüketicileri etkilemek için kullandıkları önemli bir araçtır. İndirimler müşteri sadakatini artırmak, rakipleri dışlamak yahut yeni girişleri caydırmak amacıyla kullanılabilir ve teşebbüsün pazarda önemli bir gücü olduğu durumda 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında hâkim durumun kötüye kullanılması şeklinde değerlendirilebilmektedir. Kötüye kullanma yoluyla rekabetin engellenebilmesi için öncelikle teşebbüs hâkim durumda olmalıdır. Ancak bir

90

eylem teşebbüs hâkim durumda olsa dahi kötüye kullanma olarak kabul edilemeyecek nitelikteyse, teşebbüsün hâkim durumda olup olmamasının önemi kalmamaktadır. Bu çerçevede bahse konu uygulamanın rekabeti kısıtlayabilecek nitelikte olup olmadığı incelenmiştir.

100 Teşebbüslerin indirim politikalarının dışlama ve ayrımcılık olmak üzere iki farklı rekabet karşıtı etkisinden söz etmek mümkündür. Esasen her iki durumda da indirimlerin rekabet üzerindeki sonuçları incelenirken, rakipler bakımından dışlama etkisinin olup olmadığının üzerinde durulması gerekmektedir. Yukarıda da belirtildiği gibi somut olayda Budan Sigorta tarafından verilen hediye kuponu sadece Ford marka araçların bir periyodik bakımıyla sınırlıdır ve ekstradan çıkacak yedek parça ve işçilik hizmetlerini kapsamamaktadır. Bu yönüyle sistemli bir indirimden ziyade kampanya uygulamaları ile benzerlik göstermektedir. Bu çerçevede, söz konusu uygulamanın, sadece Ford marka araçları ve periyodik bakım gibi yetkili servis hizmetlerinin sınırlı bir alanını kapsamaması nedeniyle, müşteri davranışları üzerindeki etkisi sınırlı olacaktır. Dolayısıyla kampanya niteliğindeki bu uygulamanın rakipleri dışlayıcı etki doğurmasının mümkün olmadığı ve bu yönüyle 4054 sayılı Kanun kapsamında rekabeti ihlal edebilecek nitelikte bir davranıştan söz edilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

110 J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.